

А. П. Макаренко,

д. е. н., професор, професор кафедри обліку, аналізу, оподаткування та аудиту,

Інженерний навчально-науковий інститут ім. Ю.М. Потебні ЗНУ

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-9576-928X>

Є. В. Меліхов,

асистент кафедри інформаційної економіки, підприємництва та фінансів,

Інженерний навчально-науковий інститут ім. Ю.М. Потебні ЗНУ

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9856-9291>

Я. Г. Шафамок,

магістрант кафедри обліку, аналізу, оподаткування та аудиту,

Інженерний навчально-науковий інститут ім. Ю.М. Потебні ЗНУ

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0006-5433-3312>

DOI: 10.32702/2306-6814.2024.23.52

УДОСКОНАЛЕННЯ СКЛАДАННЯ ФОРМ ТА ПРОВЕДЕННЯ АУДИТУ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ В ОБ'ЄДНАННІ СПІВВЛАСНИКІВ БАГАТОКВАРТИРНОГО БУДИНКУ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ПРОВЕДЕННЯ ФІНАНСОВОГО АНАЛІЗУ ТА КОНТРОЛЮ

A. Makarenko,

Doctor of Economic Sciences, Professor of the Department of Accounting, Analysis, Taxation and Audit, Engineering Educational and Scientific Institute im. YU.M. Potebni of Zaporizhzhya National University, Zaporizhzhya

Ye. Melikhov,

Assistant of the Department of Information Economy, Entrepreneurship and Finance, Engineering Educational and Scientific Institute im. YU.M. Potebni of Zaporizhzhya National University, Zaporizhzhya

Y. Sharamok,

Master's student, Zaporizhzhya National University of Engineering Educational and Scientific Institute, im. YU.M. Potebni ZNU, Zaporizhzhya

IMPROVING THE PREPARATION OF FORMS AND AUDITING OF FINANCIAL STATEMENTS
IN AN ASSOCIATION OF CO-OWNERS OF AN APARTMENT BUILDING TO INCREASE
THE EFFICIENCY OF FINANCIAL ANALYSIS AND CONTROL

Удосконалення бухгалтерського обліку для формування надійного інформаційного забезпечення управління діяльністю ОСББ вимагає створення єдиної методології обліку. Відсутність єдиних стандартів звітності для ОСББ створює складнощі у порівнянні їхньої ефективності та аналізі роботи. Створення уніфікованих шаблонів для фінансових звітів забезпечить більшу прозорість та сприятиме взаємодії з державними та комунальними органами. У нашій країні механізми некомерційного господарювання, особливо ОСББ, досліджено недостатньо, як наслідок, перед об'єднанням постають багато проблем, пов'язаних з особливостями їх функціонування, що, зі свого боку впливає на організацію бухгалтерського обліку та контролю над діяльністю

ОСББ. Важливо формувати прозорий механізм комунікації між ОСББ та співвласниками. Регулярна звітність перед мешканцями про фінансовий стан та використання коштів, організація загальних зборів, а також активна робота зі скаргами та пропозиціями створюють атмосферу довіри та спонукають мешканців до активної участі в управлінні будинком.

Для підвищення ефективності роботи ОСББ, впровадження сучасних інформаційних технологій у ведення бухгалтерського обліку та автоматизація ключових процесів управління, дозволить значно зменшити вплив людського фактору та підвищити точність фінансових даних.

У зв'язку з відстороненням держави від контролю за діяльністю ОСББ на підставі їх неприбутковості не враховується соціальна значущість ОСББ та вкрай важлива їх ефективна діяльність для економіки країни. Ефективне функціонування ОСББ сприяє підвищенню енергоефективності житлового фонду, формує культуру спільного управління, що є основою для розвитку громадянського суспільства. Вивчення і удосконалення обліково-контрольних процесів в ОСББ як специфічної форми управління житлово-комунальним господарством дозволяє не лише оцінити потенціал цієї організаційно-правової структури, але й слугуватиме дієвим інструментом для визначення напрямків її подальшого розвитку, що в результаті сприятиме загальному покращенню стану галузі.

Improving accounting to create reliable information support for managing HOAs requires the creation of a unified accounting methodology. The absence of uniform reporting standards for HOAs creates difficulties in comparing their performance and analyzing their work. Creating unified templates for financial reports will ensure greater transparency and facilitate interaction with government and municipal authorities. In our country, the mechanisms of non-profit management, especially condominiums, have not been sufficiently studied, and as a result, associations face many problems related to the peculiarities of their functioning, which, in turn, affects the organization of accounting and control over condominiums. It is important to develop a transparent mechanism of communication between condominiums and co-owners. Regular reporting to residents on the financial condition and use of funds, organization of general meetings, as well as active work with complaints and suggestions create an atmosphere of trust and encourage residents to actively participate in the management of the building.

To improve the efficiency of condominiums, the introduction of modern information technologies in accounting and automation of key management processes will significantly reduce the influence of the human factor and increase the accuracy of financial data.

Due to the fact that the state has withdrawn from controlling the activities of condominiums on the grounds of their non-profitability, the social significance of condominiums and their extremely important activities for the country's economy are not taken into account. Effective functioning of condominiums contributes to improving the energy efficiency of the housing stock, creates a culture of shared governance, which is the basis for the development of civil society. The study and improvement of accounting and control processes in condominiums as a specific form of housing and communal services management allows not only to assess the potential of this organizational and legal structure, but also to serve as an effective tool for determining the directions of its further development, which will ultimately contribute to the overall improvement of the industry.

Ключові слова: Об'єднання співвласників багатоквартирного будинку; неприбуткова організація; контроль; внутрішній аудит; анкета; план; програма; робочі документи; доходи; витрати, фінансова звітність.

Key words: Association of co-owners of an apartment building; non-profit organization; control; internal audit; questionnaire; plan; program; working documents; income; expenses, financial statements.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

Аудит фінансової звітності — це різновид перевірки, за підсумками якої можна дізнатися правильність

ведення обліку та формування бухгалтерської документації суб'єкта, що інспектується.

Удосконалення методів і форм аудиту дозволяють глибше та точніше аналізувати фінансові операції ОСББ, та сприяють прийняттю стратегічних рішень та розробці довгострокових планів з урахуванням реальних фінан-

Таблиця 1. Особливості обліку підприємств і ОСББ

Критерій	Підприємства	ОСББ
1	2	3
Джерела фінансування	Основні доходи підприємств складаються з виручки від продажу товарів або послуг, прибутку від фінансової діяльності та інвестицій. Підприємства також можуть отримувати інші види доходів, такі як субсидії, гранти або інші фінансові надходження.	ОСББ фінансуються здебільшого за рахунок членських внесків співвласників, цільових внесків на утримання будинку, а також можуть отримувати доходи від оренди спільних приміщень, державних дотацій, субсидій і програм місцевого та державного рівня. Облік внесків ведеться окремо, оскільки вони не є доходами в традиційному сенсі.
Облік витрат	Витрати підприємств поділяються за категоріями, такими як виробничі, адміністративні, збутові та інші, що пов'язані з операційною діяльністю. Також ведеться облік фінансових витрат та витрат на інвестиції, якщо такі є. Витрати розподіляються за центрами витрат для аналізу та контролю ефективності діяльності.	ОСББ основні витрати спрямовує на утримання спільного майна: оплату комунальних послуг (освітлення загальних місць користування, використання води), проведення ремонтних робіт, оплату праці обслуговуючого персоналу тощо. Також окремо ведеться облік витрат на капітальні ремонти та модернізацію, що дозволяє точно відслідковувати цільове використання коштів.
Доходи та прибутки	Основною метою діяльності підприємства є отримання прибутку. У фінансовій звітності відображаються доходи від операційної, фінансової та інвестиційної діяльності, що дозволяє аналізувати рівень прибутковості та фінансової стійкості підприємства.	ОСББ не ставить за мету отримання прибутку. Кошти, які надходять від співвласників, витрачаються виключно на утримання будинку та забезпечення комфортних умов проживання. Доходи ОСББ використовуються для покриття витрат, тому фінансова звітність не містить показників прибутковості.
Розрахунки з учасниками	Підприємства ведуть облік дебіторської та кредиторської заборгованості щодо постачальників, замовників тощо. Це дає змогу контролювати рівень заборгованості та своєчасність розрахунків з контрагентами.	ОСББ веде облік розрахунків з кожним співвласником щодо сплачених і несплачених внесків. Це забезпечує прозорість та контроль над розподілом коштів, а також допомагає відслідковувати стан фінансування кожного з мешканців для планування та здійснення поточних та капітальних витрат.
Податкова звітність	Підприємства сплачують податки відповідно до виду діяльності, серед яких основними є податок на прибуток, ПДВ та інші податки. Фінансова діяльність підлягає оподаткуванню залежно від обсягів доходу та інших показників фінансової звітності.	ОСББ є неприбутковою організацією, тому звільнено від податку на прибуток. Проте ОСББ зобов'язане подавати звітність як неприбуткова організація, а також сплачувати єдиний соціальний внесок (якщо є наймані працівники) та певні податки, які регламентуються на державному рівні.
Фінансова звітність	Фінансова звітність підприємства формується для відображення його фінансової стійкості, ліквідності та прибутковості. Основні форми звітності включають: баланс, звіт про фінансові результати та звіт про рух коштів, що дозволяє аналізувати фінансові результати діяльності.	Основна мета фінансової звітності ОСББ – звітувати перед співвласниками за витрачені кошти та забезпечити прозорість у використанні фінансів. Звіти ОСББ включають кошториси витрат, звіти про надходження та використання внесків, а також баланс та звіт про фінансові результати.

Джерело: складено авторами.

сових можливостей. Дозволяють мешканцям краще розуміти фінансову звітність і бути впевненими, що кошти використовуються згідно запланованих витрат.

Своєчасне виявлення та усунення можливих порушень сприяє зменшенню фінансових ризиків та підвищенню якості управління багатоквартирним будинком.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

В українській науковій літературі дослідження щодо аудиту зосереджені на впровадженні ефективних аудиторських практик для покращення фінансової прозорості підприємств, зокрема ОСББ, а також для вдосконалення процедур звітності та фінансового контролю. Вагомий внесок у розвиток теорії та методики аудиту зробили українські автори численних робіт з бухгалтерського обліку та аудиту, такі як М.Т. Білуха, Ф.Ф. Бутинець. Дослідженнями щодо методології та організації аудиторського контролю також займається В.В. Сопко. Л.П. Кулаковська, яка вивчає звітність та контроль фінансових ресурсів. О.О. Шарапов, який спеціалізується на питаннях зовнішнього аудиту. С.В. Ільченко, який досліджує аспекти внутрішнього контролю і аудиту та багато інших. Однак, незважаючи на вже існуючі наукові дослідження, більш детального вивчення та удос-

коналення потребують питання методичних, обліково-аналітичних аспектів діяльності ОСББ з урахуванням особливостей їх функціонування, обліку та складання фінансової звітності.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ (ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ)

Метою дослідження є удосконалення форм та проведення аудиту фінансової звітності, забезпечення прозорості, достовірності та ефективності управління фінансовими ресурсами, підвищення довіри мешканців до керівництва об'єднання.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Облік в ОСББ — це як домашня бухгалтерія, але для всього будинку. На відміну від звичайних підприємств, ОСББ не заробляє гроші, а лише збирає внески від мешканців для утримання будинку. Тому облік тут спрямований на те, щоб прозоро показати, куди діваються кошти співвласників. Інформація щодо порівняння особливостей обліку ОСББ та підприємств наведено в таблиці 1.

Оскільки ОСББ є неприбутковою організацією, до системи його документального забезпечення висуваються спеціальні вимоги. Це пов'язано з такими факто-

Таблиця 2. Відомість обліку операцій ОСББ для формування фінансової звітності

Категорія	Субкатегорія (статті Балансу)	Дата операції	Опис операції	Сума, (грн)	Документ	Рахунок бухгалтерського обліку	Рядок фінансової звітності
1	2	3	4	5	6	7	8
Активи							Баланс
Зобов'язання							Баланс
Доходи							Звіт про фін. результати
Витрати							Звіт про фін. результати

Джерело: складено авторами.

Таблиця 3. Відомість для проведення фінансового аналізу доходів і витрат ОСББ

№	Категорія	Підкатегорія / Проект	Запланована сума, грн	Фактична сума, грн	Відхилення, грн	Відхилення, %	Період (місяць / рік)	Відповідальна особа	Примітки / Коментарі
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Доходи	Членські внески							
2	Доходи	Оренда нежитлових приміщень							
3	Доходи	Договори сервіту							
4	Витрати	Комунальні послуги (електропостачання, ліфти тощо)							
5	Витрати	Технічне обслуговування мереж ж/б (ХВП, ГВП, опалення тощо)							
6	Витрати	Зарплата штатним працівникам							
7	Витрати	Ремонтні роботи							
8	Резервний фонд	Поповнення резерву							
9	Інвестиції	Обладнання тощо							
Підсумок									

Джерело: складено авторами.

Таблиця 4. Загальний план проведення аудиту фінансової звітності ОСББ

Стадії перевірки	Перевірочні процедури	Верифікаційні дані	Термін виконання	Виконуючий
1	2	3	4	5
Підготовчий	Знайомство з діяльністю ОСББ Аналіз документації ОСББ Оцінка внутрішнього контролю та ризиків.	Фінансова звітність, Наказ про облікову політику, розпорядчі документи. Перевірка документів ОСББ.		
Основний	Перевірка відповідності наказу про облікову політику ОСББ чинним НП(С)БО. Перевірка облікових записів Виявлення неточностей в фінансових звітах Порівняння з нормативними вимогами.	Аудиторські записи, висновки. Звіт про відповідність стандартам.		
Завершальний	Складання аудиторського звіту. Підготовка рекомендацій.	Письмовий звіт з висновками та рекомендаціями		

Джерело: складено авторами.

рами як, використання коштів співвласників, можливість виникнення судових суперечок між власниками житла і керівництвом ОСББ, потреба в оперативному інформуванні співвласників, використання документів для оцінки якості послуг, а також відсутність зайвих коштів на сплату штрафів у разі помилок, виявлених фіскальними органами. Тому, удосконалення обліку, оновлення форм для проведення аудиту забезпечить актуальність і законність фінансової звітності, що є критично важливим для ОСББ.

Для полегшення заповнення балансу та звіту про фінансові результати діяльності, пропонуємо таблицю 2, яка допомагає удосконалити розподіл доходів та витрат ОСББ по категоріях. Це дозволить чітко бачити доходи та різні види витрат, що відображатимуться в звіті про фінансові результати, а також допоможе у розподіленні коштів щодо звітності в балансі.

Для управлінського обліку в ОСББ, пропонуємо структурувати інформацію про доходи і витрати та аналізувати фінансові показники, що дозволить керівництву ОСББ не тільки бачити реальні доходи та витрати, але й оцінювати ефективність управління коштами, контролювати відхилення від бюджету, знаходити причини перевитрат та обґрунтовувати планові рішення. Приклад відомості для проведення фінансового аналізу наведено в таблиці 3.

Розробляючи загальний план проведення аудиту фінансової звітності ОСББ, пропонуємо зосередитись на визначенні обсягів та цілей аудиту, що дозволить чітко сформулювати очікувані результати та забезпечити цільову спрямованість роботи перевіряючих фахівців.

Загальний план допомагає визначити необхідні ресурси для аудиту, такі як час, персонал, інструменти та

Таблиця 5. Програма аудиту фінансової звітності ОСББ

№ з/п	Ціль контрольних заходів	Опис процедур перевірки	Документи для верифікації	Ідентифікатор робочого документа	Інтервал виконання	Фахівець	Коментарі
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Впевнитись у відповідності наказу про облікову політику ОСББ чинним НП(С)БО	Перевірка відповідності наказу про облікову політику ОСББ чинним НП(С)БО	Наказ про облікову політику. Розпорядчі документи, первинні документи, облікові реєстри, фінансова звітність	ДА-1	Щорічно		Перевірка актуальності облікової політики згідно з останніми вимогами НП(С)БО
2	Впевнитись у правильності складання активу Балансу ОСББ	Перевірка правильності складання активу Балансу ОСББ	Первинні документи, облікові реєстри, Баланс	ДА-2	Щорічно		Аналіз складу активів і порівняння з відповідними обліковими реєстрами
3	Впевнитись у правильності нарахувань та заборгованостей співвласників із сплати внесків	Перевірка нарахувань та заборгованостей співвласників по внескам	Первинні документи, облікові реєстри, звіти по нарахуваннях	ДА-3	Щомісячно		Оцінка своєчасності і правильності сплати внесків співвласниками
4	Впевнитись у правильності та доцільності кошторису витрат ОСББ	Перевірка та аналіз кошторису витрат ОСББ	Первинні документи, кошторис витрат, фінансові звіти	ДА-4	Щорічно		Оцінка відповідності витрат плановим кошторисним значенням і бюджетним обмеженням
5	Впевнитись у правильності складання пасиву Балансу ОСББ	Перевірка правильності складання пасиву Балансу ОСББ	Первинні документи, облікові реєстри, Баланс	ДА-5	Щорічно		Оцінка зобов'язань на підставі первинних документів
6	Впевнитись у правильності складання Звіту про фінансові результати	Перевірка правильності складання Звіту про фінансові результати ОСББ	Первинні документи, облікові реєстри, Звіт про ФР	ДА-6	Щорічно		Перевірка доходів та витрат згідно з фінансовими реєстрами та звітністю

Джерело: складено авторами.

інформацію, щоб уникнути зайвих витрат і підвищити ефективність процесу. Для формування ясної послідовності кроків та забезпечення повноти і логічності перевірки передбачаються конкретні етапи проведення аудиту, включаючи збір даних, аналіз документів і складання звітності.

Планування аудиту відповідно до стандартів і вимог законодавства гарантує, що фінансова звітність ОСББ буде перевірена на дотримання правових норм і стандартів бухгалтерського обліку.

План передбачає формування підсумкового звіту з рекомендаціями для ОСББ, що допомагає керівництву

Таблиця 6. Перевірка відповідності наказу про облікову політику ОСББ чинним НП(С)БО (ДА-1)

№ з/п	Що перевіряємо	Елементи для перевірки	Документи для верифікації	Фахівець	Відхилення
1	2	3	4	5	6
1	Актуальність наказу про облікову політику	1. Дата наказу 2. Відповідність поточним вимогам НП(С)БО	Наказ про облікову політику, НП(С)БО	Бухгалтер, Аудитор	
2	Методи оцінки активів	1. Оцінка основних засобів 2. Оцінка нематеріальних активів			
3	Методи амортизації	1. Амортизація основних засобів 2. Амортизація нематеріальних активів	Наказ про облікову політику, облікові реєстри, НП(С)БО	Аудитор	
4	Відображення зобов'язань у звітності	1. Облік короткострокових зобов'язань 2. Облік довгострокових зобов'язань			
5	Методи обліку доходів і витрат	1. Облік доходів від основної діяльності 2. Облік витрат на утримання будинку	Наказ про облікову політику, фінансова звітність, НП(С)БО	Бухгалтер, Аудитор	
6	Дотримання принципів бухгалтерського обліку	1. Принцип безперервності 2. Принцип нарахування			

Джерело: складено авторами.

Таблиця 7. Перевірка правильності складання активу Балансу ОСББ (ДА-2)

№ з/п	Що перевіряємо	Елементи для перевірки	Джерела інформації	Фахівець	Відхилення
1	2	3	4	5	6
1	Облік необоротних активів	1. Наявність основних засобів 2. Нематеріальні активи	Баланс ОСББ, інвентарні описи	Аудитор, бухгалтер	
2	Облік оборотних активів	1. Грошові кошти 2. Матеріальні запаси	Баланс ОСББ, виписки банку, акти інвентаризації	Аудитор	
3	Облік витрат майбутніх періодів	1. Перевірка витрат, що списуються протягом наступних періодів	Баланс ОСББ, бухгалтерські реєстри	Аудитор	
4	Дебіторська заборгованість	1. Актуальність заборгованості 2. Термін погашення	Баланс ОСББ, акти звірки	Аудитор, бухгалтер	
5	Кошти на рахунках	1. Звірка залишку на рахунках	Баланс ОСББ, виписки банку	Аудитор	

Джерело: складено авторами.

Таблиця 8. Перевірка нарахувань та заборгованості співвласників по внескам на утримання будинку (ДА-3)

№ з/п	Номер квартири	Нараховано внесків (грн)	Сплачено (грн)	Заборгованість (грн)	Дата останньої оплати	Джерела інформації	Примітки	Відхилення
1	1	1500	1500	0	01.09.2024	Відомості обліку нарахувань внесків (ОСВ), виписки банку	Оплата вчасно, заборгованість відсутня	
2	2	1800	1600	200	15.08.2024	Відомості обліку нарахувань внесків (ОСВ), виписки банку	Невелика заборгованість	
...								
Підсумок		Загальна сума нарахувань	Загальна сума сплат	Загальна заборгованості		Фінансова звітність ОСББ	Загальний аналіз заборгованості	

Джерело: складено авторами.

Таблиця 9. Перевірка та аналіз кошторису витрат ОСББ (ДА-4)

№ з/п	Категорія витрат згідно кошторису ОСББ	План сума (грн)	Факт сума (грн)	Відхилення (грн)	Відхилення (%)	Пояснення відхилення	Джерела інформації	Примітки
1							Кошторис, акти виконаних робіт, рахунки тощо	
...								
Підсумок	Загальна сума витрат						Фінансова звітність ОСББ	

Джерело: складено авторами.

Таблиця 10. Перевірка правильності складання пасиву Балансу ОСББ (ДА-5)

№ з/п	Категорія пасиву	За даними ОСББ	За даними контролю	Відхилення (грн)	Відсоток відхилення (%)	Пояснення відхилення	Джерела інформації	Примітки
1							Баланс, фінансова звітність	
...								
Підсумок	Загальна сума пасиву						Фінансова звітність ОСББ	

Джерело: складено авторами.

об'єднання врахувати висновки перевіряючих та поліпшити фінансове управління. Загальний план проведення аудиту наведено в таблиці 4.

Для зниження ризику пропусків та забезпечення комплексного, якісного підходу до перевірки, не-

від'ємною частиною аудиту, яка допомагає структурувати процес, підвищити точність аналізу та забезпечити належну відповідність стандартам і вимогам, є програма аудиту фінансової звітності ОСББ. Програма аудиту фінансової звітності ОСББ наведена в таблиці 5.

Таблиця 11. Перевірка правильності складання Звіту про фінансові результати ОСББ (ДА-6)

№ з/п	Показники форми ФЗ	За даними ОСББ на дату ФЗ	За даними контролю	Відхилення (грн)	Відхилення (%)	Пояснення відхилення	Джерела інформації	Примітки
1							Зведений кошторис, первинні документи, Фінансова звітність ОСББ (форма 2-мс)	
...								

Джерело: складено авторами.

Для вирішення поставлених завдань аудиту фінансової звітності пропонуємо робочі документи аудитора (табл. 6—11), які мають стати обґрунтованими доказами якісного проведення аудиту.

ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМІ

В межах однієї статті охопити всі аспекти діяльності ОСББ, що визначають особливості їхнього обліку та проведення аудиту, неможливо. Проте, визначені виклики сучасного етапу розвитку ОСББ і запропоновані форми для підвищення ефективності контрольної системи підкреслюють необхідність подальших досліджень у цьому напрямку.

В статті запропоновано використання форми обліку доходів і витрат ОСББ для спрощення заповнення форм фінансової звітності.

Щоб ефективно регулювати діяльність ОСББ, важливо переглядати правила державного контролю, забезпечуючи баланс між інтересами співвласників та чинним законодавством. Це дозволить краще визначати ризики, такі як накопичення боргів чи труднощі в розподілі фінансових ресурсів ОСББ, та застосовувати індивідуальні підходи до звітності й контролю, що підвищить ефективність управління ОСББ.

Окрім стандартної бухгалтерської звітності, варто розглянути розробку системи управлінської звітності, в рамках якої запропоновано використання відомості для проведення фінансового аналізу доходів і витрат ОСББ, що в свою чергу, дозволить ОСББ краще відстежувати використання коштів, а також приймати обґрунтовані управлінські рішення.

В цілому, запропоновані документи аудитора, забезпечують детальний запис процесу аудиту, що дозволяє легко відстежувати всі кроки перевірки, джерела даних та проведені процедури. Це особливо корисно для контролю якості та перевірок зовнішніми органами.

Отже, для посилення фінансової прозорості та ефективності ОСББ рекомендується розвивати внутрішній аудит, впроваджувати стандартизовані методи обліку та проводити освітні заходи для членів ОСББ. Введення електронних звітних систем, які дозволять мешканцям отримувати доступ до фінансової інформації онлайн, може мінімізувати ризики шахрайства і зменшити витрати на адміністрування. Зважаючи на те, що багато мешканців не володіють фінансовою грамотністю, проведення освітніх програм може сприяти більш усвідомленій участі в процесах управління ОСББ.

Література:

1. Меліхова Т., Синиця, Ю., & Рой Я. (2024). Удосконалення бухгалтерського обліку за національними стандартами та методики внутрішнього контролю з метою складання достовірної фінансової звітності малих підприємств та запобігання банкрутству. *REVIEW OF TRANSPORT ECONOMICS AND MANAGEMENT*, (10 (26), 197—206. <https://doi.org/10.15802/rtem2023/300609>.
2. Макаренко А. П., Христенко Л. А. Удосконалення обліку та аудиту доходів і витрат благодійної орга-

нізації. Інвестиції: практика та досвід. 2020. № 23. С. 49—57. DOI: 10.32702/2306-6814.2020.23.49.

3. Макаренко А. П., Меліхова Т. О., Мусійченко О. Г. Аудит. Запоріжжя: ЗНУ, 2024. 260 с.

4. Макаренко А. П., Меліхова Т. О., Мусійченко О. Г. Організація і методика аудиту. Запоріжжя: ЗНУ, 2024. 280 с.

5. Іщенко Я.П., Подоляничук О.А., Коваль Н.І. Фінансовий облік II: підручник. Вінниця: Видавництво ФОП Кушнір Ю.В. 2021. 396 с.

6. Меліхова Т. О., Климова О. В. Удосконалення обліку та внутрішнього контролю списання основних засобів бюджетних установ для підвищення якості контролю та ефективності проведення ревізії. *Інвестиції: практика та досвід*. 2021. № 20. С. 30—36. DOI: 10.32702/2306-6814.2021.20.30.

7. Податковий Кодекс України із змінами та доповненнями. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2011, № 13—14, № 15—16, № 17, ст.112. — (Бібліотека офіційних видань).

8. Меліхова Т.О. Економічна безпека підприємства: формування, контроль, ефективність: монографія. Херсон: Видавничий дім "Гельветика", 2018. 632 с.

9. Меліхова Т.О., Федоров І.О. Внутрішній контроль виробничих запасів для своєчасного виявлення загроз в системі управління фінансової безпеки підприємства. *Агросвіт*. 2018. № 2. С. 63—70.

10. Меліхова Т.О., Верьовкіна А.С. Удосконалення методики перевірки грошових коштів у національній валюті. *Інвестиції: практика та досвід*. 2019. № 1. С. 24—29. DOI: 10.32702/2306-6814.2019.1.24

11. Меліхова Т.О., Височина В.В. Розробка програми аудиту витрат на виробництво для підвищення фінансової безпеки підприємства. *Економіка та держава*. 2018. № 1. С. 69—75.

12. Меліхова Т.О., Лукашова М.А. Удосконалення методики внутрішнього аудиту розрахунків з підзвітними особами для підвищення економічної безпеки підприємства. *Ефективна економіка*. 2019. № 1. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6826>

13. Меліхова Т.О., Журавель К.О. Методичні підходи до проведення внутрішнього аудиту товарів для своєчасного виявлення загроз в системі управління економічної безпеки підприємства. *Інвестиції: практика та досвід*. 2019. № 2. С. 56—63.

14. Максименко І., Меліхова Т., Зоря О., Фатюха Н., Чумак О. Розвиток фіскального аудиту в системі управління бюджетним процесом. *Журнал Академії бухгалтерського обліку та фінансових досліджень*. 2018. вип. 22, є. 6, 7 с.

15. Макаренко А. П., Меліхова Т. О., Подмешальська Ю. В., Чакалова Н. С. Теорія бухгалтерського обліку: навчальний посібник для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності 071 "Облік і оподаткування" освітньо-професійної програми "Оподаткування, облік, контроль в управлінні підприємством". Запоріжжя: ЗНУ, 2022. 516 с.

16. Меліхова Т.О., Герасименко Ю.М. Розробка програми аудиту надходження основних засобів для підвищення рівня фінансової безпеки підприємства. *Агросвіт*. 2018. № 24. С. 46—53. DOI: 10.32702/2306-6792.-2018.24.46

17. Меліхова Т.О., Гребенюк О.В. Удосконалення методичних підходів до аудита надходження основних засобів для підвищення рівня економічної безпеки підприємства. Економіка та держава. 2020. № 1. С. 27—32. DOI: 10.32702/2306-6806.2020.1.27

18. Макаренко А.П., Меліхова Т.О., Чакалова Н.С. Теорія і методика документування в обліку та аудиті: навчальний посібник для здобувачів вищої освіти за рівнем бакалавра зі спеціальності 071 "Облік і оподаткування" за денною та заочною формою навчання. Запоріжжя: ЗНУ, 2020. 400 с.

References:

1. Melikhova, T., Synytsia, Y. and Roy, Y. (2024), "Improving accounting according to national standards and internal control methods for the purpose of preparing reliable financial statements of small enterprises and preventing bankruptcy", REVIEW OF TRANSPORT ECONOMICS AND MANAGEMENT, vol. 10 (26), pp. 197—206. <https://doi.org/10.15802/rtem2023/300609>.

2. Makarenko, A. P. and Khrystenko, L. A. (2020), "Improving accounting and auditing of income and expenses of a charitable organization", Investments: practice and experience. vol. 23, pp. 49—57. DOI: 10.32702/2306-6814.2020.23.49.

3. Makarenko, A. P. Melikhova, T. O. and Musiychenko, O. G. (2024), Audyt [Audit], ZNU, Zaporizhzhya, Ukraine.

4. Makarenko, A. P. Melikhova, T. O. and Musiychenko, O. G. (2024), Orhanizatsiya i metodyka audyt [Organization and method of audit], ZNU, Zaporizhzhya, Ukraine.

5. Ishchenko Ya.P., Podolyanchuk O.A. and Koval N.I. (2021), Financovyj oblik II [Financial accounting II], Publishing house of FOP Kushnir Yu.V., Vinnytsia, Ukraine.

6. Melikhova, T. O. and Klymova, O.V. (2021), "Improving accounting and internal control of write-offs of fixed assets of budgetary institutions to improve the quality of control and efficiency of Audits", Investments: practice and experience vol. 20, pp. 30—36. DOI: 10.32702/2306-6814.2021.20.30.

7. Verkhovna Rada of Ukraine (2011), "Tax Code of Ukraine", available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text> (Accessed 05 Nov 2024).

8. Melikhova, T.O. (2018), Ekonomichna bezpeka pidpryyemstva: formyrovanye, kontrol', efektyvnist' [Economic security of the enterprise: formation, control, efficiency], Kherson, Ukraine.

9. Melikhova, T.O. and Fedorov, I.O. (2018), "Internal control of production inventories for timely detection of threats in the management system of the financial security of the enterprise", Agrosvit. vol. 2, pp. 63—70.

10. Melikhova, T.O. and Ver'evkina, A.S. (2019), "Improving the methodology for checking funds in the national currency", Investments: practice and experience. vol. 1, pp. 24—29. DOI: 10.32702/2306-6814.2019.1.24

11. Melikhova, T.O. and Vysochyna, V.V. (2018), "Development of a program for auditing production costs to increase the financial security of the enterprise", Economy and State. 2018. vol. 1, pp. 69—75.

12. Melikhova, T.O. and Lukashova, M.A. (2019), "Improving the methodology of internal audit of sett-

lements with accountable persons to increase the economic security of the enterpris", Effective Economy. vol. 1, available at: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6826> (Accessed 26 Oct 2024).

13. Melikhova, T.O. and Zhuravel, K.O. (2019), "Methodological approaches to conducting an internal audit of goods for timely detection of threats in the economic security management system of the enterprise", Investments: practice and experience, vol. 2, pp. 56—63.

14. Maksymenko, I., Melikhova, T., Zorya, O., Fatiukha, N. and Chumak O. (2018), "Fiscal audit development in the system of budget process management", Academy of Accounting and Financial Studies journal, vol. 22,

15. Makarenko, A.P., Melikhova, T. O., Podmeshalska, Y. V. and Chakalova, N.S. (2022), Teoriya bukhhalters'koho obliku [Theory of accounting], ZNU, Zaporizhzhya, Ukraine.

16. Melikhova, T.O. and Gerasimenko, Yu.M. (2018), "Development of a program for auditing the receipt of fixed assets to increase the level of financial security of the enterprise", Agrosvit. vol. 24, pp. 46—53. DOI: 10.32702/2306-6792.2018.24.46

17. Melikhova, T.O. and Grebenyuk, O.V. (2020), "Improving methodological approaches to auditing the receipt of fixed assets to increase the level of economic security of the enterprise", Economy and State. vol. 1, pp. 27—32. DOI: 10.32702/2306-6806.2020.1.27

18. Makarenko, A.P., Melikhova, T.O. and Chakalova, N.S. (2020), Theory and methodology of documentation in accounting and auditing [Theory and methodology of documentation in accounting and auditing], ZNU, Zaporizhzhya, Ukraine.

Стаття надійшла до редакції 20.11.2024 р.

<https://nayka.com.ua>

Електронне фахове видання

Ефективна
ЕКОНОМІКА

Виходить 12 разів на рік

**Журнал включено до переліку наукових фахових видань України з ЕКОНОМІЧНИХ НАУК (Категорія «Б»)
Спеціальності – 051, 071, 072, 073, 075, 076, 292**

e-mail: economy_2008@ukr.net

viber: +38 050 3820663